

Stanislav KÁZECKÝ : La oposición interna en Cuba desde el triunfo de la Revolución en 1959 hasta 2006.

Disertační práce

Univerzita Karlova, Středisko ibero – amerických studií

Praha, 2007, 107 str. rkp. + přílohy;

Mezi nosná témata soudobé iberoamerikanistiky bezesporu náleží kubánská problematika, zejména otázka případných změn v politicko – hospodářském systému ostrova po očekávané smrti Fidela Castra. (Za všechny studie o možných cestách transformace dosavadního autoritativního režimu lze uvést nedávno vydaný sborník prací „Cuba : apuestas por la transición“ (2006), editovaný renomovanou miamskou historičkou Marfieli Pérez –Stable, autorkou několika publikací o kubánské revoluci.)

Lze jen přivítat práci Mgr. Stanislava Kázeckého, který si za námět své disertační teze zvolil problematiku historického vývoje vnitřní opozice vůči Castrovu režimu, a to od nástinu odporu poražených stoupenců Batistovy diktatury, přes postupnou diferenciaci ve vítězném táboře revoluce, dané mj. i příklonem Havany k Moskvě, sedmdesátá léta, kdy „pequeños grupos de opositores“ byly ovlivněny reflexí helsinského procesu až k deváté dekádě odcházejícího století a začátku nového věku. Vydatným impulsem nového rozmachu opozičního hnutí bylo nejen domácí dění, především katastrofální ekonomická situace, ale i rozklad komunistického bloku v Evropě a posléze i konec dosavadní opory Castrova režimu, tj. Sovětského svazu.

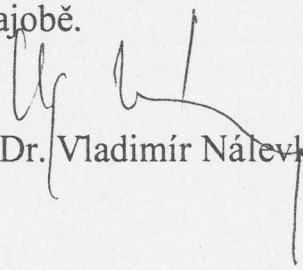
Kázeckému se především podařilo detailně zmapovat aktivity opozičního hnutí na přelomu 20. a 21. století, od vystoupení Roberta Bahamonde Massota ve volbách z roku 1989, přes činnost disidentů v tzv. „Periodo especial“ devadesátých let (Oswaldo Payá Sardiñas, Vladimíro Roca, „Grupo de Trabajo de la Disidencia Interna para el Análisis de la Situación Socio – Económica Cubana) až k tzv. „Proyecto Varela“ z r. 2001 a jeho rezonanci v kubánské společnosti. Tuto část disertační práce s následující komparací základních dokumentů současné kubánské opozice také pokládám za obsahové těžiště autorova textu. V této souvislosti jsem přivítal obsáhlou přílohu s klíčovými programy disidentského hnutí. (Domnívám se, že výše zmíněné pasáže Kázeckého studie by měly být publikovány v češtině, neboť naší širší veřejnosti jsou programové vize kubánské disentu a jeho úsilí o prosazení základních lidských práv stále neznámé.)

Osobně pokládám otázku kubánské „la transición a la democracia“ za nesmírně složitou; přes aktivity disentu má dosavadní režim stále ještě podporu významné části společnosti, zvláště když Fidel Castro se stylizoval do role předního obránce iberské Ameriky vůči aroganci vlivného severního souseda. Právě tato okolnost rezonovala a stále rezonuje v zemích Latinské Ameriky, kdy Havana získala nové zázemí v Chávezově Venezuele či v Moralesově Bolívii.

Navíc stále působí obavy z návratu miamského exilu a možného ozbrojeného střetu. Pokud se odvážím prognostického soudu, tak spíše očekávám prosazení tzv. čínského modelu rozvoje, než naplnění deklarovaných cílů domácího disentu.

Mgr. Stanislav Kázecký předložil promyšlenou a dobře strukturovanou disertační práci, která má všechny znaky kvalitního badatelského textu. Proto ji mohu se vši odpovědností doporučit k závěrečné obhajobě.

V Praze, 8. května 2007

Prof. PhDr. Vladimír Nálečka, CSc